

Grote interesse voor agro-ecologische praktijken tijdens demodag van ILVO

Ruim 200 bezoekers woonden de demodag op het Proefplatform Agro-Ecologie in Hansbeke bij om er kennis te maken met de resultaten van een tiental bijzondere landbouwexperimenten. Denk daarbij aan de combinatie van maïs en klimbonen op dezelfde akker of ecologische ‘compostthee’. “Dit platform stimuleert landbouwers om agro-ecologische praktijken toe te passen op hun eigen bedrijf en zo volop de kaart te trekken van duurzaamheid en innovatie”, aldus Vlaams minister van Landbouw Hilde Crevits (CD&V) die de demodag bijwoonde.

19 AUGUSTUS 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 23 AUGUSTUS 2021 14:06

Lees meer over:

klimaat

ILVO

bio

onderzoek

biodiversiteit

agro-ecologie

In juli vorig jaar startte het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) en RHEA, een autonoom Belgisch onderzoeksbureau gespecialiseerd in agro-ecologie, biodiversiteit, plattelandontwikkeling en ecosysteembeheer, het Proefplatform Agro-ecologie Hansbeke op. Op 50 hectare landbouwgronden van biolandbouwer Felix de Boesies werken ILVO en RHEA met andere partners aan tal van proeven die moeten helpen om agro-ecologische praktijken verder ingang te laten vinden in de landbouwsector. Paradigmaverschuivingen

Het agro-ecologisch landbouwsysteem mikt op een aantal paradigmaverschuivingen. Zo wil agro-ecologische landbouw samenwerken met de natuur in plaats van haar te bestrijden. De levende bodem vormt de basis van het landbouwsysteem. De rol die de landbouwer erin opneemt gaat ook verder dan enkel produceren. Voedsel verwerken en verkopen, het leveren van ecosysteemdiensten en gemeenschappelijke goederen, zoals koolstofopslag in de bodem, biodiversiteit, landschapswaarde en drinkwater zijn bijkomende taken voor de boer.

De vraag die centraal staat bij de onderzoeken op het proefplatform in Hansbeke is de volgende: Hoe kunnen landbouwers efficiënt en winstgevend te werk gaan en tegelijk meer oog hebben voor het milieu? Het gaat dan onder meer over meer rekening houden met het beschermen van bodems, voedselverspilling tegengaan, water besparen, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terugschroeven en de biodiversiteit stimuleren. “Dit platform illustreert hoe landbouw, wetenschap, ecologie en economie hand in hand gaan. De landbouwexperimenten die er plaatsvinden sluiten nauw aan bij de ambities die in de Europese Green Deal vervat zitten”, aldus Joris Relaes, administrateur-generaal van ILVO.

Zorg voor de bodem

De proeven zijn allemaal terug te brengen tot een aantal agro-ecologische principes. Het eerste principe is bewust kiezen voor gewassen die het bodemleven, de bodemstructuur en het koolstofgehalte in de bodem op verschillende manieren bevorderen. Zo werd er een mengteelt van brouwergerst en erwten aangeplant. “Het was aanvankelijk de bedoeling om de gerst eruit te triëren en te leveren aan lokale brouwerijen, maar door het slechte weer werd de hele plant geoogst om dan in te kuilen als veevoeder. De opbrengst bedroeg ongeveer zeven ton droge stofgehalte per hectare en ook de mechanische onkruidbestrijding in de proef was een succes”, klinkt het bij ILVO.

Er werd ook een nieuw project rond biodiversiteit bij bakgranen goedgekeurd waarbij ILVO gaat samenwerken met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). “Hier willen natuur- en bosonderzoekers samen gaan kijken hoe biodiversiteit de landbouw kan ondersteunen en anderzijds wat die teelten opleveren aan biodiversiteit. Denk bijvoorbeeld aan onkruidenflora, insecten en akkervogels”, vertelt Myriam Dumortier van INBO, die meteen een oproep lanceert. “Wij zoeken nog 15 boeren, loonwerkers, maalders en bakkers die met ons willen samenwerken voor dit onderzoek.”

Een andere proef die werd uitgerold op het proefplatform in Hansbeke was de teelt van een nieuwe generatie droogtetolerante grassen. “Een aantal vragen zijn nog onbeantwoord”, legt Maarten Cromheeke van ILVO uit. “Zo willen we weten of die in de praktijk ook voldoende opbrengen, of ze voedzaam en lekker zijn voor het melkvee of er een effect is op melkgift en -kwaliteit.” Daarom wordt de opbrengst en voederwaarde vergeleken van de droogtetolerante grassen rietzwenkgras en kropaar met die van het traditionele Engels raaigras. Dit zowel in monocultuur als in mengteelt met rode klaver. “De opbrengst lijkt op dezelfde lijn te liggen, maar we wachten nog op de resultaten van de voederwaarde, graasproef en opnameproef. Maar in dit natte jaar lijkt de keuze voor droogtetolerante gewassen in elk geval niet verkeerd”, aldus Cromheeke.

Minimale bodembewerking

De bodem minimaal bewerken is gunstig voor de bodemstructuur en het bodemleven. Bovendien wordt zo verlies aan koolstof in de bodem vermeden. In Hansbeke werd daarom biologisch graan gezaaid zonder ploegen. Voor landbouwer Felix de Bousies zijn de ervaringen alvast positief. “Met minimale bodembewerking heb ik toch een mooie opbrengst van gemiddeld drie tot vier ton per hectare van goede kwaliteit. Mijn kosten zijn bovendien lager. Daarmee is voor mij een taboe doorbroken”, klinkt het.

Externe inputs vermijden

In de agro-ecologische landbouw worden externe inputs zoals chemische gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest zoveel mogelijk vermeden. Het werken met organische meststoffen, vlinderbloemigen, natuurlijke vijanden en de grond altijd bedekt houden zijn te verkiezen. Mulchen is zo’n techniek die kan helpen om een barrière te vormen tegen onkruid en tegen vochtverlies uit de bodem. Toch leverde dit vooralsnog wisselend succes op in de proeven in Hansbeke. “Wellicht heeft het zeer natte jaar niet zo’n gunstige invloed veroorzaakt”, zegt Koen Willekens van ILVO. Een andere – meer tot de verbeelding sprekende – techniek die erop gericht is minder externe inputs te gebruiken, is compostthee. Dit is een cultuur van micro-organismen op basis van compost en organische voeding. Compostthee kan aangewend worden voor het enten van de bodem met nuttige microbiologie. “Er zijn aanwijzingen dat toepassing op gewassen de productie en de gezondheid ervan kan verbeteren”, stelt Willekens. Het is een minder gekend product, maar het is wel aan een opmars bezig. Daarom wordt in Hansbeke onderzocht of het effectief de productie en kwaliteit van baktarwe en -rogge kan verbeteren. “En dat blijkt het geval te zijn. Dit jaar behaalden we een halve ton meeropbrengst op de tarwepercelen waar compostthee werd toegepast.”

Gewasdiversificatie en kringlopen sluiten

Door te evolueren naar een gemengd landbouwsysteem met gesloten kringlopen is het mogelijk voor agro-ecologische landbouwers om risico's te spreiden. Ook Felix de Bousies deed dat. De afgelopen jaren bracht hij meer variatie in zijn teeltrotatie. Bovendien wil hij ook dit najaar walnoten aanplanten om ook fruit en hout als gewas op het bedrijf te introduceren. Daarnaast is hij van plan om opnieuw vee te houden, al dan niet in samenwerking met collega-landbouwers. “Die transitie van gespecialiseerd akkerbouwbedrijf naar een gemengd landbouwbedrijf levert ons interessant studiemateriaal op”, zegt Jolien Bracke van ILVO. “Het is de bedoeling om heel hands-on kennis te verzamelen over omschakelen naar agroforestry en andere gemengde teeltsystemen. Binnen een Europees project willen we lessen trekken uit een kleine 100 praktijkcases in 13 landen.”

Boeren leren best van boeren

“Onze boeren komen sterk uit de hoek als innovatieve ondernemers”, zei minister Crevits tijdens de rondleiding in Hansbeke. “Dat is ook af te leiden aan de grote belangstelling die er is voor dit proefplatform. Meer dan 200 bezoekers, waaronder 75 landbouwers, zijn naar hier afgezakt om tijdens deze demodag kennis te maken met agro-ecologische landbouwpraktijken. Dat is belangrijk, want boeren zijn het gemakkelijkst te overtuigen wanneer ze leren uit ervaringen van collega-boeren.” Volgens Crevits toont het proefplatform aan dat boer en natuur geen vijanden zijn. “De proeven tonen op verschillende vlakken aan dat landbouwers kunnen bijdragen aan een beter milieu en er tegelijk winst kunnen uit halen.”

Lees ook:

Uitgelicht

Groeien er voortaan klimbonen rond de maïs op Vlaamse akkers?

nieuws

Niemand kijkt op van een perceel maïs of klimbonen in de tuin. Maar wanneer die samen in hetzelfde perceel opduiken en je de bonen als het ware rond de maïsstengels

ziet klimm...

🕒 22 AUGUSTUS 2021

[Lees meer](#)

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra